

Μουσείο και Νεωτερικότητα

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

«Κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες παρατηρείται μια πρωτοφανής και συνεχώς επιταχυνόμενη ανάπτυξη των μουσείων στις οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες, από πλευράς τόσο θεσμού όσο και κτιριακής υποδομής. Η ανάπτυξη αυτή είναι τόσο ποσοτική όσο και ποιοτική.

Το φαινόμενο δεν είναι χωρίς προηγούμενο. Από τις αρχές του 19ου αιώνα, οπότε δημιουργήθηκε ο θεσμός του μουσείου, με τη σημερινή του έννοια, και κτίστηκαν τα πρώτα κτίρια μουσείων, μέχρι το τέλος του αιώνα, παρατηρήθηκε, τηρουμένων των αναλογιών, ανάλογη έκρηξη.

Στις σημερινές, βιομηχανικά ανεπτυγμένες και εύπορες, κοινωνίες της «ύστερης νεωτερικότητας» το μουσείο έχει γίνει ένα από τα *sine qua non* ιδρύματα πολιτιστικού εξοπλισμού, και μάλιστα αυτό που έχει τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα, χρησιμοποιείται ως ναυαρχίδα μεταξύ των κτιρίων κύρους τόσο

σε μητροπόλεις όσο και σε κωμοπόλεις ή κώμες με στοιχειώδεις φιλοδοξίες προβολής και ανάπτυξης.

Το μουσείο είναι δημοφιλέστατος τύπος επίσκεψης σχολικών τάξεων κατά το πρόγραμμα μαθημάτων, οικογενειών κατά την έξοδο του σαββατοκύριακου, και φυσικά μαζών από τουρίστες κατά την ατομική ή οργανωμένη επέλαση σε άγνωστους τόπους. Τα εγκαίνια της επανέκθεσης μιας μόνιμης συλλογής ή, ακόμη περισσότερο, μιας πανάκριβα οργανωμένης θεματικής έκθεσης γίνονται δημόσιο θέμα συζήτησης και προσελκύουν αφάνταστους αριθμούς επισκεπτών.

Το μουσείο αποτελεί το πιο περιζήτητο αντικείμενο αρχιτεκτονικού σχεδιασμού για το διεθνές αρχιτεκτονικό star system, έχει αναχθεί σε αιχμή του δόρατος για πειραματισμό κάθε νέας αρχιτεκτονικής ιδέας ή τάσης, με απόσταση περισσότερο

από κάθε άλλη κτιριακή κατηγορία. Έχει γίνει όργανο αστικής ανάπλασης σε υποβαθμισμένες περιοχές μεγάλων πόλεων, εργαλείο δημοτικής ή κρατικής πολιτικής για τη διαμόρφωση ή αναβάθμιση του προσώπου ολόκληρων μεγαλουπόλεων, όπως η Φρανκφούρτη, το Παρίσι ή το Βερολίνο, ή και περιφερειακών πρωτευουσών, όπως το Μπιλμπάο...»

Το επαγγελματικό προφίλ του ειδικού για τα μουσεία, με δίπλωμα οργανωμένων μεταπτυχιακών σπουδών, δημιουργήθηκε μόλις πριν από περίπου τριάντα χρόνια, και ο όρος Μουσειολογία μόλις πριν από περίπου είκοσι, ακριβώς παράλληλα με την τελευταία 'έκρηξη' του μουσείου. Το μουσείο μπήκε στη ζωή μας για τα καλά-πήγα να πω «όπως η τηλεόραση»... Γιατί συμβαίνει αυτό;

Την απάντηση στο ερώτημα αυτό έρχεται να δώσει η δεύτερη έκδοση του βιβλίου του Πάνου Τζώνου με τίτλο: Μουσείο και Νεωτερικότητα. Αντικείμενο του βιβλίου είναι το μουσείο ως θεσμός, η μουσειολογία και η αρχιτεκτονική μουσείων και εκθέσεων στη μεταξύ τους σχέση, μέσα σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο». Αναφέρεται στα χρό-νια από την Αναγέννηση ως σήμερα, στα χρόνια δηλαδή της Νεωτερικό-τη-τας ή Modernity, όπως συναντάται ο όρος στα αγγλικά. Το βιβλίο κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις του Εντευκτηρίου.